

۲۰۱۷/۰۲/۰۶

آصف بهاند

لاروركي لارويان

اوه دیرشمه برخه

ټوله کيسه په يوه قصيده کې:

د ماسکو د غمگري ژوند په موده کې مې د ستونز منو جسمي کارونو تر، څنگ فرهنگي فعاليت هم کاوه. د فرهنگي کارونو په لړ کې يو څه موده د افغانستان د فرهنگ ټولني منشي توب را له غاړې و. دا وخت ځينو بڼاغلو فرهنگيانو د «ليمه» مجله چلوله او مسؤل مدير يې بڼه شاعر عارف خزان و. يوه ورځ زما کوټې ته رانوت، وروسته له لنډکې سترې مه شي نه يې څو پاڼې پر ميز را ته کينودې او وې ويل چې دا به ولولې او ووت. ما چې پاڼې پرانستي که کتل مې د لومړۍ پاڼې پر تندي ليکل شوي وو:

«د وينو واټ»

دا د سليمان لايق هغه قصيده وه چې ده د خپل شعر نغري بيرته ور باندې تود کړې و او د ناروغ غني خان غني په آدرس يې په ولي باغ کې ليکي وه او هماغلته يې د مريضۍ په کټ کې، نه جوړيدونکي غني ته په خپل غږ کې اورولې وه.

د قصيدې ځينو بيتونو نه خزان گل د سانسور کړی را تاو کړې وه؛ خو کوردي يې آباد وې، زما يې منله او د سانسور تيغ يې د قصيدې د ځينو بيتونو له ستوني څخه لرې کړ. قصيده په ليمه مجله کې چاپ شوه. د قصيدې له چاپ سره ځينو فرهنگيانو ويل چې اوسني شاعران د آزاد شعر په نامه هسي توري څنگ په څنگ سره ږدي او د شعر نوم ورکوي، دوی اصلاً د مقفی شعر د ليکلو استعداد نه لري. دې خبرې زما په زړه کې ځاله وکړه او تل به يې زورولمه او همدې خبرې او زورولو دې ته اړ کړم چې د يوې قصيدې ليکلو ته ملا ونړم. ما هم دا کار وکړ او موضوع مې ور ته د همدې سفرنامې داستان وټاکه او همدا ليکلی داستان مې د يوې قصيدې په چوکاټ کې انځور کړ. زما دا قصيده د لايق له قصيدې سره هيڅکله سيالي نه شي کولای، خپلې نيمگړتياوې به لري، خو زه يې په مقفی شعر او هغه هم د قصيدې په قالب کې خپله يوه تجربه گڼم او د دې ليکنې د بڼه اختتام په ډول يې دلته راوړم:

لاروركي لارويان

چې دوزخ کړي جوړ انسان ته بل انسان
غږ کا زه يم، بل څوک نه دی ايگو خان

افغانان کومه بيړۍ کې سپاره شوي
سم چې و خوځي، نازل شي بيا طوفان

نه يې کور، شته نه يې کلی، وطن وران دی
کچالو غوندي خواره په ټول جهان

نه يې کور شته نه يې لوری نه آدرس شته
سرگردان د ورکو لارو لارويان

د غويي درو چې راغی بل سور اور شو
ژر پر واک شول څلور بول څورب غويان

چې د ثور مياشت نږدې شي زړه مې ريږدي
چې نازل نه شي غضب بل د يزدان

د پاڼو شميره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

لوغمیزی، دوی په ثور، یو په جدي
بنه یې نه وو، په بدی بدې بدان
د غویي اومه یاده که په بد کړي
سره سوځي دا تازه، تازه کسان
که د جدي د شپږمي یاد په بد کړي
سپینې پټې درته نیغ شي کارملیان
که د ثور په اتمه ولریږي
شنه او سره اوږي له قهره ملایان
د شاگرد او د استاد جگره شوه پیل
سره ولویدل په خپلوکي گوندیان
ځینو ویلي اوږي دُرا و گوهر دی
خو په خوله یې ورته کینول بالبنان
تور مدیر ناست و په ټانک کي د روسانو
چي را و رسید حیران شول کابلیان
ویلي خوښ یمه چي راوستم روسانو
هسکه غاړه دي اوس گرځي زما یاران
وفاتیره یې نیولي وه ټټر ته
خو جفا یې سوځول ټول مسکینان
چا ویل میندي به شي بوري ډیري، ډیري
ځني غورځوي هر خوا انقلابیان
استاد تږي بنه ویلي وو هر گوره
تورو غرونه شول را کوز ځناوران
تور موټر ورته ولاړ وو سمدلاسه
سلامي شا و خوا گرده سپاهیان
چي د خپلي دلي شمیر یې زیاتولو
بل څوک نه وو، نوي را وستل چرسیان
تور مدیر به چي سهار له خوبه پاڅید
بنه په شد او مد سینگار به یې کر ځان
بیا یې وي چي هو، دا زه ثاني لینین یم
د هغه خبري ورد زما د زبان
کشمند نه غوښته فاننا له لاندې لاري
خو پري وي ځکله په جبر او په گریان
د ده مخ د کوناتي غوندي بنوی بنک دی
په تندي کي یې لیدای شي سړی ځان
محمود جان به چي د زني خال تازه کړ
وي څوک نه شته بس یو زه یم په میدان

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

چي د ثور شوه اتمه بل سور اور شو
بي گناه با گناه دل شول انسانان
«د کابل ميوي خوراک وي د طوطيانو»
پري را توی شول ريره ور له پاکستان
بني بيري ريري هر خوا ډلي، ډلي
تر هر تار لاندې يې ناست دي شيطانان
د گلونو کرونده کي بي اور بل کير
پروا کير نه و د گل او گلستان
چي په ترات يې تينبته وکره له دي اوره
نر هغه دی چي په تينبته خلاص کري ځان
غلامي غواړي له خلکو دوی په زوره
خوشحاليږي چي لا ډير شي غلامان
اور يې بل کړ ورته کور کي بڼه وگوره
بيگناه هره خوا تينبتي مظلومان
قتلوي بيگناه خلک نه پوهيږي
مرگ به راوري اجل دوی ته ارمغان
بنکته مخکي ته يې ډک زرونه چي وري
فواړي به کري يو ورځي تر آسمان
د ټوپک نشه دي ايسته کره له سره
ريره وره راشه واوره دا بيان
غرغري به کرم چي رنگ شي ديوالونه
ستاله ظلمه زرو اخيستي دي تپان
ريره ور، ورغومي تمه بل څه نه وه
کابل وران غوښته همدغه ايگوخان
کاگي بي او آي اس آي، سي آي اي پريږده
په موساد و ځان پلورلی قهرمان؟
له بهر نه يې بار واخيست په څو ځلي
تري نه پريوتل زرگوني حراميان
عبدالله خو په مسکو کي دا بيان کره
جگره بڼه خوشحاليوي زمور ياران
بلبلان ژاري په بن کي او نليږي
حکومت کوي پر خلکو بناماران
په ټټر کي يې زړه نه شته، توره تيره
ده پرته چي رحم نه لري ديوان
دا خبره د سعدي نظم کي گوره
چي کلونه پخوا ده کړله بيان

د پاڼو شميره: له 3 تر 4

خر که پور کا د غويي بنکر کومه ورځ
کولمي پري به نه ردي نس کي د انسان
دا مظلومه پيشوکه وزر پيدا کا
پري به نه ردي په هوا کي ټول مرغان
سياف ويلې مرغانچي هم وړانومه
پاتي نه شي به ودان دا مکرويان
بيايي بد و هلي متي تر څنگلو
چي تر تيغ تير کړي هزار، هزاره گان
نويي ويست هزارې ته له پايڅي نه
هزاره هم زرگي سور کړ پر «اوغان»
يو وخت تيري وو، و ويني د يو بل ته
نويي قتل کړل سلگونه هزاران
خو اوس وايي خبر نه يو مور له جنگه
بنايي کړي وي جگره کوم قومندان
اوس دي خره د يوه بار، په يو آخور دي
وايي دغسي دوستي وي جاويدان
د سياف ريره خو څپر د غوبل ده
ميدوي خپلو پينو لاندې آدميان
سياف ريري نه جوړ کړي لوی څپر دی
گرځوي يې په ککرو د انسان
دی سنت د پيغمبر نه وچ منکر دی
په دالرو يې کړل ځيني وها بيان
زه ډاډه يم چي به فرضوته هم شا کړي
مگر ځان بولي مسلم تر مسلمان
د اوه دیرشمې برخي پای

د پاڼو شميره: له 4 تر 4